

Skattefrie vennetjenester©

Advokat (L) Bodil Christiansen, Advokatfirmaet Advotax

Advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen

www.v.dk

Sort arbejde, vennetjenester og frivilligt, velgørende arbejde er interessant ud fra mange synsvinkler.

Skattemyndighederne har også øje på området. Men området er ikke præget af stor klarhed, og reglerne kan føre til overraskende resultater.

Bagtæppet for beskatning af sort arbejde, vennetjenester m.v. er skattelovgivningens almindelige udgangspunkt - nemlig at enhver form for indtægt er skattepligtig.

Men dette udgangspunkt har gennem årtier været brudt af en – ikke nærmere defineret eller på anden måde afgrænset – praksis hos skattemyndighederne om skattefritagelse vedrørende vennetjenester.

En sådan praksis er imidlertid vanskeligt håndterbar i det juridiske system. Det er således ganske vanskeligt at afgrænse en praksis, der består i, at skattemyndighederne har afstået fra at rejse sager om beskatning af vennetjenester i konkrete sager. En anden problemstilling i denne sammenhæng er i sagens natur, at skattemyndighederne kun i begrænset omfang overhovedet får kendskab til vennetjenester. Oveni kommer, at en praksis hos skattemyndighederne om ”ikke at rejse en sag i givne tilfælde” efter domstolens opfattelse ikke skaber en sådan praksis, som en skatteyder i en konkret sag kan påberåbe sig som grundlag for skattefritagelse. Med andre ord: En helt igennem vanskelig retsstilling.

Nogle sager er dog blevet rejst i tidens løb.

Eksempelvis kan nævnes en sag fra 1965⁽¹⁾, hvor nogle selvbyggere hurtigt kom til den erkendelse, at man var bedre stillet, hvis man hjalp hinanden, således at den ene selvbygger fik hjælp af den anden selvbygger til at opføre sit selvbyggerhus, hvorefter den første selvbygger hjalp den anden selvbygger på samme vis. Dybest set havde hver selvbygger ydet en indsats for den anden og fået et vederlag i form af hjælp fra den anden. Her blev begge selvbyggere beskattet af det vederlag, som de hver især havde fået i form af hjælp fra den anden.

Den noget hårde praksis blev dog blødt op i en meddelelse fra Skattedepartementet fra 1975⁽²⁾. Her var der tale om en fader, der ikke var håndværker, som havde ydet en søn assistance i forbindelse med sønnens opførelse af et enfamiliehus. Der var altså ikke tale om gensidig bistand, da sønnen ikke forudgående eller efterfølgende havde hjulpet faderen. Skattemyndighederne fandt her, at sønnen ikke skulle svare gaveafgift af faderens arbejdsydelse. Endvidere oplyste Skattedepartementet i samme meddelelse, at en arbejdsydelse præsteret i en tilsvarende situation uden for ”gaveafgiftsområdet”, dvs. uden for den nære familie, efter praksis ikke ville blive indkomstbeskattet, når der ikke forelå gensidig bistand.

Lovgivning om vennetjenester

I 2012 vedtog Folketinget imidlertid særlige regler om beskatning vedrørende vennetjenester. Af lovforslaget fremgik dengang, at man ønskede at ”lovfæste praksis for skattefri familie- og vennetjenester.” Formålet med at vedtage udtrykkelige regler var for det første at skabe bedre overensstemmelse mellem skattereglerne og borgernes opfattelse af, hvilke ydelser, der ikke bør beskattes. Og dernæst at tydeliggøre, hvilke ydelser der ikke udløser skattepligt.

---

¹ LSRM 1965.102

² SKDM 1975.42

Offentliggjort d. 23. marts 2020 på Vidensportalen V.dk

I loven blev herefter fastsat, at en skatteyder ikke skal beskattes af ”*værdien af sædvanlige ydelser, der udføres inden for privatsfæren som et udslag af almindelig hjælpsomhed, gavmildhed eller socialt engagement (familie- og vennetjenester).*”

Skattefritagelse forudsætter endvidere efter loven, at følgende 4 betingelser er opfyldt:

- 1) Ydelsen må ikke være kommerciel karakter,
- 2) Ydelsen må ikke indgå i organiseret byttehandel,
- 3) Ydelsen må ikke bestå i forud aftalt udveksling af ydelser, og
- 4) Ydelsen må ikke inkludere betaling med kontanter eller andre likvide midler.

Hvornår er en vennetjeneste skattefri?

Efter lovforslaget til de senere vedtagne regler fra 2012 kan der blive tale om skattefri vennetjenester mellem familie eller venner i bred forstand – det vil sige personer, som har et nærmere kendskab eller et personligt forhold til hinanden.

Ydelser inden for privatsfæren

For at opnå skattefritagelse vedrørende en vennetjeneste skal der efter loven endvidere være tale om ”ydelse inden for privatsfæren”. Det drejer sig om ydelser i og omkring hjemmet, som normalt udføres af personerne selv i husstanden, herunder husholdningsarbejde som f.eks. indkøb, hjælp til løsning af arbejdsopgaver i dagligdagen i forhold til familiens børn i form af at hente og bringe børn til og fra daginstitution, skole, fritidshjem og fritidsaktiviteter, samt pasning af børn i hjemmet om eftermiddagen, aftenen eller i forbindelse med rejseaktiviteter. Der kan også være tale om andre opgaver i relation til bolig og omgivelser som f.eks. havearbejde samt vedligehold og småreparationer på boligen.

Sædvanlige ydelser

Med ordvalget ”sædvanlige” ydelser inden for privatsfæren menes ydelser, som ikke står i misforhold til, hvad der er almindeligt at hjælpe til med i og omkring hjemmet og i

Offentliggjort d. 23. marts 2020 på Vidensportalen V.dk

familielivet. Ud over de ovenfor nævnte eksempler blev i lovforslaget fra 2012 nævnt hjælp til fældning af et træ i naboens have, hjælp til bygning af en god vens carport, hjælp i forbindelse med sygdom i form af f.eks. indkøb af madvarer og tøjvask og rengøring, snerydning af naboens grund, pasning af naboens hund m.v.

Ifølge lovforslaget fra 2012 er fællesnævneren for de opregnede eksempler, at de ikke har væsentlig økonomisk værdi for modtageren. Det er derimod ikke afgørende, om der er tale om en tilbagevendende ydelse eller en enkeltstående tjeneste.

Aftaler om løbende ydelser

Men en fast aftale om løbende ydelser kan få karakter af en kommerciel aftale, som ikke er skattefri. Hvis der f.eks. indgås en aftale mellem to naboer om, at den ene nabo gør rent i den anden nabos hus 1 gang om ugen i 4 timer mod, at den anden nabo som tak herfor løbende giver gratis madvarer fra sin butik, er der i realiteten tale om kommercielle og systematiske ydelser, der ikke er skattefri. Hertil kommer, at det i en sådan situation kun vanskeligt kan tales om tjenester udført som et udslag af almindelig hjælpsomhed, gavmildhed eller socialt engagement.

Udslag af almindelig hjælpsomhed, gavmildhed eller socialt engagement

Betingelsen om, at tjenesten skal udføres som et *"udslag af almindelig hjælpsomhed, gavmildhed eller socialt engagement"* inden for privatsfæren, betyder, at tjenesten ikke må ydes af kommercielle årsager, eller fordi der så samtidig erhverves et tilsvarende modkrav. Om den fornødne gavmildhed eller hjælpsomhed er til stede ved ydelse af en tjeneste, kan kun afgøres ud fra de ydre omstændigheder.

Organiseret byttehandel

Ydelserne må heller ikke indgå i *"organiseret byttehandel"*. Ved dette begreb forstås ydelser, som hver for sig umiddelbart vil opfylde betingelserne for en skattefri familie- eller vennetjeneste, men som er sat i system og ydet med henblik på at opnå en tilsvarende modydelse.

Offentliggjort d. 23. marts 2020 på Vidensportalen V.dk

Undertiden etableres der byttebørser, hvor personer kan byde ind med en tjeneste eller ydelse. Personerne får ikke betaling i form af kontanter, men får et modkrav i form af en gentjeneste. Her er der ikke tale om skattefri familie- eller vennetjenester, men derimod om kommerciel samhandel med ydelser eller naturalier.

Forud aftalt udveksling af ydelser

Det er også en betingelse, at ydelserne ikke består i ”forud aftalt udveksling af ydelser”. Udveksling af ydelser, som aftales eller afstemmes på forhånd, kan ikke karakteriseres som en skattefri familie- eller vennetjeneste. Der er tale om situationer, hvor parterne - før ydelserne erlægges - aftaler, hvad hver især skal udføre af ydelser og afstemmer forventninger til og værdien af ydelserne, så de nogenlunde modsvarer hinanden.

Ydelse inden for erhverv

Det forhold, at en person udfører en ydelse inden for sit erhverv, udløser ikke i sig selv skattepligt. Men hvis der sker en samtidig udveksling af væsentlige ydelser mellem to personer, som hver for sig agerer inden for deres erhverv, kan der ikke være tale om skattefri familie- og vennetjenester.

Det betyder, at håndværkere for så vidt godt kan udføre familie- og vennetjenester inden for deres fag, uden at dette udløser beskatning af familien eller vennerne, men samtidig udveksling af håndværksydelser af en vis, større værdi har karakter af en kommerciel aftale og ikke en vennetjeneste.

Kontanter eller andre likvide midler for en ydelse

Skattefri familie- og vennetjenester forudsætter i alle tilfælde, at der er tale om tjenester i form af naturalier eller ydelser. Hvis der indgår kontanter eller andre likvide midler (check, gavekort, tilgodebevis, der kan omveksles til kontanter m.v.) ved udveksling af tjenester, indtræder der skattepligt.

En konkret afgørelse

Der foreligger ikke mange offentliggjorte afgørelser om beskatning af ydelser, som eventuelt kunne anses som en skattefri vennetjeneste.

Men en afgørelse fra Landsskatteretten fra december 2019³⁾ påkalder sig en vis opmærksomhed.

Sagen drejede sig om indehaveren af en tøjbutik, som havde været syg i en længere periode og i den forbindelse havde modtaget sygedagpenge. Medens indehaveren var sygemeldt, havde indehaveren fået hjælp af flere venner samt familiemedlemmer, herunder en søster samt en morbror og tante, til at ekspedere i butikken. Under sygdomsperioden sås et fald i butikkens omsætning på knap 8 pct. fra 1,2 mio. kr. til 1,1 mio. kr.

Efter en gennemgang af sagen havde skattemyndighederne beskattet indehaveren af en gave i form af hjælpen fra familie og venner. Værdien af denne ydelse havde skattemyndighederne fastsat til godt 150.000 kr.

Denne beskatning blev fastholdt af Landsskatteretten ved en afgørelse fra 18. december 2019. Landsskatterettens begrundelse var, at hjælpen fra familie og venner kunne betragtes som en gave til butiksindehaveren. Da der ikke var tale om en gave fra den nærmeste familie, og gaven følgelig ikke var omfattet af gaveafgiftsreglerne, var gaven skattepligtig indkomst for indehaveren.

Når Landsskatteretten nu var nået frem til, at der var tale om en gave, og gaven bestod af bistand til butikkens drift, dvs. ”personaleudgifter”, mente indehaveren, at han havde krav på et tilsvarende fradrag for ”lønudgifter” i forbindelse med driften, dvs. et såkaldt ”korresponderende fradrag”.

Grundsynspunktet var i sagens natur, at han ikke ville have været i stand til at opretholde en skattepligtig omsætning på 1,1 mio. kr., med mindre han havde modtaget hjælpen

---

³⁾ SKM2020.23.LSR

Offentliggjort d. 23. marts 20202 på Vidensportalen V.dk

fra familie og venner eller alternativt havde ansat fremmed hjælp. Og løn til en sådan fremmed assistance ville klart have været fradragsberettiget.

Men Landsskatteretten afviste et fradrag for lønudgifter, da indehaveren ikke havde været retligt forpligtet til at betale en udgift til assistance i virksomheden, svarende til størrelsen af den modtagne gave.

Tilbage stod indehaveren således med en ekstraregning for bstanden i form af skatten af de godt 150.000 kr.

— 0 —